

Valtakunnallinen erikoishammaslääkärikuulustelu

Vanhat kysymykset 20.10.2017 alkaen

Hammaslääketieteellinen diagnostiikka/suurradiologia	2
Hampaiston oikomishoito	4
Kliininen hammashoito/kariologia ja endodontia	7
Kliininen hammashoito/lasten hammashoito	9
Kliininen hammashoito/parodontologia	11
Kliininen hammashoito/protetiikka ja purentafysiologia	14
Suu- ja leukakirurgia (erikoishammaslääkäri)	17
Terveystenhuolto (erikoishammaslääkäri)	20

Hammaslääketieteellinen diagnostiikka/suurradiologia

9.2.2018

Vastaa **viiteen** kysymykseen, joista kysymys 6 (kuvakysymys) on pakollinen.

1. Vertaile 2D-kuvantamisen ja 3D-kuvantamisen indikaatioita ja kuvantulkinnassa saatavaa informaatiota endodontiassa ja periapikaalialueen kuvantamisen kysymyksenasetteluissa. (5p)
2. Kartiokeilatietokonetomografian artefaktat ja miten ne vaikuttavat kuvan laatuun ja kuvan tulkintaan? (5p)
3. Luustomuutokset osteonekroosissa ja niiden kuvantamismenetelmät. Kerro myös eri menetelmien hyvät ja huonot puolet. (5p)
4. Panoraamakuvaustekniikka. (5p)
5. Tavallisimpien odontogeenisten tuumoreiden kuvantaminen, kuvantamismodaliteetit ja erotusdiagnoosissa huomioitavat seikat (5p)
6. Kuvakysymys. 2 potilastapausta. (5p.)

Tapaus 1.

9v poika. Terve, kuvattu oikomishoidon arviota varten. Lähetteessä ei mitään muita tietoja kuin: Ortodonttinen hoito. Tee normaali röntgenlausunto

Tapaus 2.

74 v mies, residivoinut odontogeeninen keratokysta/keratokystinen tuumori. Vertailuun on käytettävissä:

1. KKTT 2014 synteettinen PTG. Osoittaa alkuperäisen muutoksen laajuuden..
2. PTG 2017 jossa residiivejä, ja muitakin muutoksia alkuperäiseen tilanteeseen

Vertaile vertailukuvia hyväksesi käyttäen jatkotutkimuksia MRI ja KKTT keskittyen leukojen luisen alueen patologiin muutoksiin. Tavoitteena on, että lausuntosi antaa pohjan suunnitellulle operaatiolle; mitä, miksi ja mistä leukakirurgi operoisi..

Käytettävissä on mm. KKTT aksiaali, koronaali, sagittaalisarjat, MRI aksiaali T2 rasvasuppressiosarja

Arvosteluperusteet :

Tentin hyväksymisraja 13p./25p. Kaikista viidestä vastauksesta saatava vähintään 1 piste.

4.5.2018

Vastaa viiteen kysymykseen, joista kysymys 6 (kuvakysymys) on pakollinen.

1. Purentaelimistön toimintahäiriöt (TMD) ja niiden kuvantaminen (5p)
2. Kartiokeilatietokonetomografiatutkimuksen kuvanlaadun ja säteilyannoksen optimointi – Valitse kolme erilaista kuvausindikaatiota, pohdi ja perustele (5p)
3. Kolmen yleisimmän odontogeenisen kystan kuvantaminen ja erotusdiagnostiikka (5p)
4. Nenän sivuonteloiden kuvantaminen (5p)
5. Osteoblastoma ja osteoidi osteoma, radiologinen kuva ja erotusdiagnostiikka (5p)
6. KUVAKYSYMYYS, JOSSA KAKSI POTILASTAPAUSTA

Tapaus 1. Lähes 11 v. poika, joka on kuvattu pysyvien hampaiden puhkeamattomuuden takia. Tee kuvasta normaali röntgenlausunto. Diagnoosiehdotus ja mahdollinen lisäkuvantamistarve? Kuvaile nyt otetussa kuvassa kuvanlaatuun heikentävästi vaikuttavat seikat.

Tapaus 2. 19 v. nainen. Oikomishoidon aloituskuvin on todettavissa sattumalöydös. Vertaile tutkimuksia, kuvaile löydös eri kuvausmenetelmissä, diagnoosiehdotus, erotusdiagnostiikka?

Arvosteluperusteet:

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytty pistemäärä (=1 p.).
Tentin hyväksymisraja on 13p./25p.

Hampaiston oikomishoito

20.10.2017

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN

1. Eri ankkurointityyppien ominaisuudet ja mahdolliset haitat
2. Pohdi kefalometrian käyttöä, milloin sitä tulisi käyttää oikomishoidossa ja milloin sitä ei tarvita?
3. Halkiopotilaiden oikomishoito
4. Mitkä maitohampaiston piirteet ennustavat oikomishoidon tarvetta pysyvässä hampaistossa
5. Miksi suosittelet oikomishoitoa kasvavalle potilaalle, jolla on AII syväpurenta
6. Kasvun huomioiminen ortognaattisessa kirurgiassa

Arvosteluperusteet:

0-5 pistettä/kysymys; vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytyt (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 13 p.

9.2.2018

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN

1. Hypodontian esiintyminen väestössä ja hoitovaihtoehdot.
2. Yläleuan kasvu ja sen ohjaus oikomishoidon keinoin.
3. Hampaistoahauden hoito lapsella ja nuorella.
4. Kuvaile hampaan ortodonttisen siirtämisen biologinen perusta. Miten klinikko ja potilas voivat hyödyntää tätä tietoa nyt ja mahdollisesti tulevaisuudessa?
5. Ortodonttisesta näkökulmasta tarkasteltuna, mitä tietoja voidaan saada kallolateraaliröntgenkuvasta?
6. Impaktoituneet hampaat: kerro niiden merkityksestä, diagnosoinnista ja hoidosta kiinnittäen erityistä huomiota yläkulmahampaisiin

Arvosteluperusteet:

0-5 pistettä/kysymys; vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytyt (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 13 p.

4.5.2018

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN

1. Kuvaile pehmytkudosprofiilissa iän mukaan tapahtuvia muutoksia
2. Sivualueen ristipurennan hoitomenetelmät eri ikäisillä
3. Retinoituneen kulmahampaan diagnostiikka ja hoito
4. Avopurennan etiologia ja diagnostiikka
5. Poikkeavan somaattisen kasvun huomioiminen oikomishoidon yhteydessä
6. Mandibulan kasvurotaatiot

Arvosteluperusteet:

0-5 pistettä/kysymys; vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytty (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 13 p.

Kliininen hammashoito/kariologia ja endodontia

9.2.2018

1. Valokovetuksen onnistumiseen vaikuttavat seikat ja niiden huomioiminen korjaavassa hoidossa
2. Pulpan välitön kattaminen: materiaalit ja ennuste nykytiedon valossa
3. Kariesriskin arviointi yksilötasolla
4. ART-tekniikka nykypäivän karieshoidossa
5. Fluorin ja muiden suojaavien aineiden teho eroosion ehkäisyssä
6. Ekologinen hypoteesi dentiini -ja juurikarieksesta

Arvosteluperusteet:

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN.

0-5 pistettä/kysymys; vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytty (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 13 p.

4.5.2018

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN.

1. Sylkirauhasten toimintahäiriöitä ja suun kuivuutta aiheuttavat lääkkeet.
2. Dens invaginatus: rakenne, diagnostiikka ja hoito.
3. Sidosaineen valokovetuksen onnistumiseen vaikuttavat seikat ja niiden huomioiminen korjaavassa hoidossa.
4. Antibioottien käyttö juurihoidon yhteydessä.
5. Natriumhypokloriittikomplikaatioiden oireet ja löydökset, ehkäisy ja hoito.
6. Pulpa- ja apikaaliperäisen kivun mekanismit, oireet ja diagnostiikka.

Arvosteluperusteet:

0-5 pistettä/kysymys

Vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytty (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 13 p.

Kliininen hammashoito/lasten hammashoito

9.2.2018

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN

1. Dentinogenesis imperfecta
2. Perinnölliset veren hyytymishäiriöt ja niiden huomioiminen lapsen hammashoidossa
3. Juveniili parodontiitti
4. Hampaiden kuluminen lapsilla ja nuorilla
5. Kehittyvän hampaan juurenhoido
6. Nuorten tupakoiminen ja nuuskaus - uhka suomalaisnuorten suunterveydelle

Arvosteluperusteet

0-5 pistettä/kysymys; vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytty (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 12 p. (maksimipisteet 25 p.)

4.5.2018

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN

1. Lapsille hammaslääketieteellisin perustein tehtävät röntgentutkimukset, niiden indikaatiot ja säteilysuojelun näkökulma
2. Teräskruunujen käyttö. Indikaatiot, toteutus ja mahdolliset vaihtoehtoiset hoitomenetelmät.
3. Autistisen lapsen hammashoito
4. MTA:n ja bioaggregaatin käyttöaiheet maito- ja kehittyvien hampaiden hoidossa
5. Kariuksen pysäytyshoito lapsella (alle kouluikäiset ja kouluikäiset)
6. Ektodermaalinen dysplasia

Arvosteluperusteet

0-5 pistettä/kysymys; vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytty (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 12 p. (maksimipisteet 25 p.)

Kliininen hammashoito/parodontologia

20.10.2017

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN

- 1 Ikäihmiset ja parodontaalisairaudet
- 2 Hammasimplantin pinnan dekontaminaatioon käytettävät menetelmät
- 3 Probiotit parodontaalisairauksien ehkäisyssä ja hoidossa
- 4 Laserin käyttö parodontologisessa hoidossa
- 5 Yksittäisen hampaan ennusteeseen vaikuttavat tekijät parodontiittipotilailla
- 6 Parodontaalisairauksien ilmaantuvuus ja esiintyvyys suomalaisessa aikuisväestössä

Arvosteluperusteet:

0-5 pistettä/kysymys; vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytty (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 13 p.

9.2.2018

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN

1. Ientasku ja sen patogeneesi.
2. Parodontiitin biomarkkerit ientaskunesteessä.
3. Raskauteen liittyvät muutokset parodontiumin alueella.
4. Vaikean parodontiitin epidemiologia.
5. Luutaskujen regeneratiivinen hoito.
6. Peri-implantiitin hoito ja sen ennuste.

Arvosteluperusteet:

0-5 pistettä/kysymys; vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytty (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 13 p.

4.5.2018

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN

1. Parodontiitin diagnostiset point-of-care / tuolinvierustetit
2. Matala-annoksinen doksisykliini parodontiitin hoidossa
3. Parodontiitin kirurgisen hoidon indikaatiot ja kontraindikaatiot
4. Parodontaalipatogeenien virulenssitekijät
5. Parodontiitti ja syöpäsairaudet nykytiedon valossa
6. Parodontaaliligamentin rakenne

Arvosteluperusteet

0-5 pistettä/kysymys

Max. 25 pistettä, hyväksymisraja 12,5 p.

Ei yhtään 0 pisteen vastausta

Kliininen hammashoito/protetiikka ja purentafysiologia

20.10.2017

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN

1. Leukanivelen radiologiset tutkimukset ja niiden indikaatiot
2. Bruksismin diagnostiikka ja hoito
3. TMD-kivun lääkehoito
4. Implantin yhdistäminen luonnonhampaaseen proteettisella rakenteella
5. Toimivan purentakorkeuden arviointi ja toteuttaminen voimakkaasti kuluneen hampaiston kiinteässä proteettisessa hoidossa
6. Zirkonian käyttö proteettisissa rakenteissa

Arvosteluperusteet:

0-5 pistettä/kysymys; vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytyt (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 13 p.

9.2.2018

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEET

1. Purentaelimistön toimintahäiriöiden etiologia nykytietämyksen valossa
2. Diskusdislokaatiot: oireet, diagnostiikka ja hoito
3. Nivelreuma ja leukanivel
4. Eroosiovaurioista kärsivän potilaan purennan kuntoutus
5. Implanttien käyttö ikääntyneen potilaan proteettisessa hoidossa.
6. Proteesimateriaalien aiheuttamat allergiat

Arvostelu:

0-5 pistettä/kysymys; vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytty (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 13 p.

4.5.2018

VASTATTAVA VIITEEN KYSYMYKSEEN

1. Purentaelimistön toimintahäiriöiden diagnostiikka DC/TMD (Diagnostic Criteria for Temporomandibular Disorders)-kriteeristön mukaisesti
2. Nivelperäisten purentaelimistön toimintahäiriöiden kirurgiset hoitomuodot ja niiden indikaatiot
3. Pitkittyneen TMD-kivun hoitolinjat
4. Kiinteässä protetiikassa käytettävien materiaalien valinta bruksaajalla
5. Lyhentyneen hammaskaaren proteettinen hoito ja hoidon indikaatiot
6. Implanttikiinnitteinen peittoproteesi hampaattoman leuan hoidossa

Arvostelu:

0-5 pistettä/kysymys; vastauksen hyväksymisraja 1 p.

Kaikista viidestä vastauksesta tulee saada hyväksytty (min. 1 p.).

Koko tentin hyväksymisraja 13 p.

Suu- ja leukakirurgia (erikoishammaslääkäri)

20.10.2017

1. Dysostosis cleidocranialis
2. Kaasua tuottavat bakteerit ja niiden aiheuttamien kaulan ja leukojen alueen tulehdusten hoito
3. Hammasimplanttihoidon absoluuttiset ja suhteelliset kontraindikaatiot
4. Lasten leukamurtumat
5. Antiresorptiivisten lääkeaineiden aiheuttama ONJ: patofysiologia, preventio ja hoito
6. Leukojen alueen osteosarkooma

Arvosteluperusteet:

0-6 pistettä/ kysymys = 36 pistettä
Hyväksymisraja 18 pistettä (50 %)
Ei yhtään 0 pisteen vastausta

9.2.2018

1. Hampaattoman ja atroofisen alaleuan runko-osan murtuman diagnostiikka ja kirurginen hoito
2. Submandibulaarirauhasen sylkikivitaudin diagnostiikka ja hoito
3. Vastaanotollesi tulee potilas, jolle on asetettu lonkkaproteesi 2 kuukautta sitten. Leikkaus ja paraneminen ovat sujuneet ongelmitta. Artroosia lukuun ottamatta potilas on perusterve, hänellä ei ole säännöllistä lääkitystä (lonkan kipuun ei tarvitse enää kipulääkettä). Hänellä on bukkaalisessa sulkuksessa abskessi, joka on lähtöisin juurihoidetusta hampaasta 36, jossa on radiologisesti apikaalinen parodontiitti. Päätät avata paiseen ja poistaa fokushampaan. Miten toteutat mikrobilääkityksen kun
  - a. potilaalla ei ole lääkeaineallergioita?
  - b. potilas on saanut ihottumaa V-penisilliinistä?
  - c. potilas on saanut anafylaktisen reaktion V-penisilliinistä?
4. Selosta miten voit kasvo-ortopedisellä (ortognaattinen) hoidolla vaikuttaa obstruktiivista uniapneaa sairastavan potilaan nielun ilmatilan lisäämiseen. Kuvaa myös nykyaikainen (3D) hoidon suunnittelu.
5. 65-v nainen, jota hoidettu osteoporoosin vuoksi vuosina 2011-2015 alendronaatilla. Nyt 6/2017 osteoproosihoito aloitettu uudelleen denosumabilla. Mitä riskejä tällaisella potilaalla liittyy hampaiston kirurgisiin toimenpiteisiin, perusteluissa huomioi myös lääkeaineiden vaikutusmekanismit.
6. Keratokyista

Arvosteluperusteet:

0-6 pistettä/kysymys = 36 pistettä

Hyväksymisraja 18 pistettä (50 %)

Ei yhtään 0-pisteen vastausta

4.5.2018

1. Leukojen alueen osteonekroosin patofysiologia, ennaltaehkäisy ja hoito
2. Leukanivelsairauksien diagnostiikka
3. Uniapnean kirurgiset hoitovaihtoehdot ja niiden indikaatiot
4. HPV infektioiden merkitys pään ja kaulan alueen syövässä
5. Odontogeeninen keratokysta
6. Pienten sylkirauhasten kasvaimet

Arvosteluperusteet:

0-6 pistettä/kysymys = 36 pistettä
Hyväksymisraja 18 pistettä (50 %)
Ei yhtään 0-pisteen vastausta

Terveydenhuolto (erikoishammaslääkäri)

20.10.2017

1. Kuvaa väestö- ja riskistrategian vahvuuksia ja heikkouksia käyttäen suusairauksien ehkäisyyn liittyviä esimerkkejä
2. Kuvaa sektorien välisen yhteistyön toimintatapoja sekä niitä tekijöitä, jotka ovat tärkeitä tämän yhteistyön onnistumiselle. Anna yksi näihin liittyvä esimerkki suun terveydenhuollon yhteistyöstä sote-uudistuksessa.
3. Määrittele käsitteet diagnostisen testin keskeiset käsitteet sensitiivisyys ja spesifisyys sekä uskottavuusosamäärä (likelihood ratio)?

- Laske alla olevan taulukon lukujen perusteella määrittelemäsi suuret ja kommentoi lyhyesti testin käyttökelpoisuutta

	testi positiivinen	testi negatiivinen	
sairaat	50	10	
terveet	20	62	

4. Kuvaa tiimityö parodontologisessa hoidossa ottaen huomioon myös kiinnityskudossairauksien ehkäisy ja niiden yhteydet yleissairauksiin
5. Ravitsemuspolitiikka ja suun terveydenhuollon rooli
6. Sosiaaliturvan rahoituksen periaatteet ja terveyteen liittyvä sosiaaliturva

Arvosteluperusteet:

Vastattava viiteen kysymykseen

0-6p./kysymys = max. 30p.

Hyväksymisraja 16p.

Ei yhtään 0 pisteen vastausta

4.5.2018

1. Kantelu osana potilaan oikeusturvaa.
2. Terveyspalvelujen järjestämisen perusratkaisut – suun terveydenhuollon erityispiirteet.
3. Terveyden edistämisen periaatteet ja käytännöt.
4. Vaihtoehtoiskustannus ja hyöty - mitä tarkoittavat suun terveydenhuollossa?
5. Evaluaatio käsitteenä ja sen työkalut – kuvaa suun terveydenhuollon esimerkin avulla.
6. Kliinisen hoitotutkimuksen lukeminen.

Arvosteluperusteet:

Vastattava viiteen kysymykseen

0-6p./kysymys = max. 30p.

Hyväksymisraja 16p.

Ei yhtään 0 pisteen vastausta